

Täby kyrka

Täby socken, Örebro kommun, Närke, Strängnäs stift

Fasadrenovering och lokal inre renovering 2008

Anneli Borg

Örebro läns museum
Rapport 2008:12

Inledning

Under sommaren 2008 utfördes utvändiga, och till viss del invändiga, arbeten på Täby kyrka samt på stigluckan nordost om kyrkan. Arbetena gällde utvändiga puts- och målningsarbeten. Invändigt, i vapenhuset, bättringsmålning av snickerier samt avfärgning av putsade väggar.

Administrativa uppgifter

ÖLM diarienummer: 2007.230.059

Länsstyrelsens diarienummer: 433-18162-2006

Tillstånd från Länsstyrelsen: 2007-01-26

Projektering och byggledning:

Åtgärdsprogram 2006-11-20, ”Fasadrenovering och lokal inre renovering” utarbetad av Leif Brorson, LB Byggkonsult.

Entreprenör:

Puts & Tegel AB

PE Lindström Måleri AB

Antikvarisk kontroll och dokumentation: Örebro läns museum, Anneli Borg

Tidpunkt för arbetenas utförande: Arbetena påbörjades i juni och slutfördes i början av september 2008.

Slutbesiktning: Slutbesiktning av putsarbeten skedde under undertecknads semester och slutbesiktning av måleriarbeten 2008-09-08.

Allmänt

Vid första besöket träffade Örebro läns museum Ulf Axelsson från Puts & Tegel och Leif Brorson, LB Byggkonsult för genomgång av arbetet. Byggnadsställningarna var då ej på plats då det var brist på dessa. Ställningarna kom upp i slutet av vecka 24. På grund av en förrättning i kyrkan gjordes slutbesiktningen av putsen samt nedplockande av byggnadsställningen under undertecknads semester.

Utförda arbeten

Puts

Vid undertecknads besök den 13 juni då ställningarna kommit upp gjordes följande iakttagelser. Tornet hade en del påväxt, grön och röd. Längre upp, ungefär på mitten, flagnade yttersta avfärgningen och man kunde se en varmare ljus kulör.

Längre ned på tornets sydöstra hörn var underliggande kulören något mörkare. Putsen var i sämre skick på södra sidan och hade flera skador ovan sockeln.

Kyrkans var troligtvis avfärgad med Stråbrukens nysat fin, en färg med fin ballast som ger ytan struktur. Putsade fasadytor har rengjorts med högtryckstvätt, varmt vatten. Putslagningar har gjorts med puts lika befintlig, hydrauliskt kalkbruk. Därefter har fasaderna avfärgats med en slät hydraulisk kalkfärg i bruten vit kulör lika befintlig. Färgen sprutades på och ströks sedan med pensel. För att ge putsens släta partier en slätare yta har ”topparna” på befintlig avfärgning slipats bort.

Sockeln var målad med en plastbaserad färg i en gråblå kulör. Färgen har tagits bort och sockeln har lagats upp med bruk lika befintligt. Därefter målats med hydraulisk kalkfärg i en varmare grå kulör.

Stigluckans puts har lagats upp och sedan avfärgats lika befintlig. Taket som är lagt med spån har tjärats.

Måleri

Takfoten på långhuset och sakristian har målats med vit linoljefärg. Tornets takfot och samtliga vindskivor har tjärstrukits. Det runda fönstret ovan västra entrén samt tornets ljudgluggsjalusier har målats med linoljefärg i en brun kulör. Dörrarna i kyrkans huvudentré i väster och sakristians direktingång har målats med Roslagsförnissa (trätjära, linolja och terpentin, tre delar av varje). Samtliga måleriåtgärder har gjorts lika befintligt.

Övrigt

Sakristians ventilationsöppning i västra fasaden har satts igen med ett varmförsinklat galler. Gallret har placerats helt synligt i öppningen och inte en bit in som vi kom överens om vid mötet den 27 maj.

Några av stuprörens stift lutade snett inåt. Dessa har nu fått rätt lutning ut från fasaden.

Vindskivan på östra gaveln var i dåligt skick och ersatts med ny lika befintlig.

Invändigt vapenhus

Målade ytor av trä så som trappbarriär, dörrar och tak var målade med alkydfärg som sen strålaserats med ljunga lasyrolja blandad med torrpigment. Löst sittande färg har skrapats bort och snickerierna har målats lika befintligt, med lika kulör och lika teknik.

Vapenhusets putsade väggar har målats med kalkfärg lika befintlig, Gotlandskalk, vit färg bruten med gulocker och grön umbra.

Slutord

Sakristians västra fasad har fuktfläckar från att hängrännan ovan inte klarar av att transportera bort allt vatten. Detta var ej åtgärdat vid slutbesiktningen den 8 september men skall snarast åtgärdas av Puts och Tegel AB.

Runstenen på koret östra vägg hade vita rinnmärken, se bild, efter avfärgningen, även detta skall åtgärdas.

Arbetet har i princip följt arbetshandlingarna. Inga särskilda iakttagelser har gjorts ur ett antikvariskt perspektiv.

För STIFTELSEN
ÖREBRO LÄNS MUSEUM

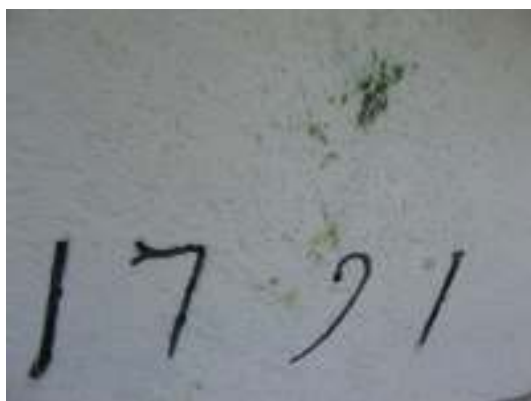
Anneli Borg

Fotobilaga

Foton tagna av Anneli Borg, Örebro läns museum
Olm_2008_25_147

Före arbetet

invändigt

Efter arbetet

invändigt

